

MÚSICA DEL CORAZÓN

Wes Craven

Curs 2001-2002

Sinopsi

Roberta Guaspari, una professora de música que ha estat abandonada pel seu marit, decideix traslladar-se a un dels barris més perillosos de Nova York, a l'est de Harlem, juntament amb els seus dos fills, Lexi i Nick. Allà s'adaptarà immediatament a la comunitat i crearà un programa d'ensenyança de violí per als més pobres del barri amb la idea de donar als nens i a les nenes una mica d'esperança, ensenyant-los que poden ser capaços d'aconseguir tot allò que es proposin. Després de deu anys d'intens treball, en què ha aconseguit l'estabilitat familiar que sempre havia buscat, Roberta ha de fer front a una dràstica retallada del pressupost de l'Ajuntament per a les classes d'art i de música, fet que provocarà la supressió de les seves classes. La solució es presenta en forma d'un concert benèfic en què Roberta i els seus alumnes intentaran reunir els millors violinistes del món i compartir amb ells diversos temes musicals.

GUIA DIDÀCTICA - SECUNDÀRIA**Títol original:** Music of the Heart**Director:** Wes Craven**Producció:** Walter Scheuer, Allan Miller, Susan Kaplan i Marianne Maddalena (Estats Units, 1999)**Guió:** Pamela Gray**Fotografia:** Peter Deming**Música:** Mason Daring**Disseny de producció:** Bruce Alan Miller**Muntatge:** Patrick Lussier i Gregg Featherman**Interpretació:** Meryl Streep (Roberta Guaspari), Cloris Leachman (Assunta Guaspari), Henry Dinhofer (Lexi als cinc anys), Michael Angarano (Nick als set anys), Gloria Estefan (Isabel), Aidan Quinn (Brian Sinclair), Angela Bassett (Janet Williams), Josh Pais (Dennis Rausch), Charlie Hofheimer (Nick), Kieran Culkin (Lexi)**Durada:** 119 minuts

Objectius pedagògics

- Valorar els sentiments i els principis ètics, morals i ideològics que mouen els protagonistes del film, com la professora de música Roberta Guaspari i la directora de l'escola, Janet Williams.
- Estudiar i analitzar les característiques de la societat nord-americana de l'actualitat en relació amb alguns dels temes plantejats a la pel·lícula (el racisme, la violència, els problemes d'adaptació dels nens, la superació de les adversitats, la música com a via d'escapament de la realitat, etc.).
- Considerar les dures condicions de vida que han de suportar moltes famílies dels barris pobres de les grans ciutats dels Estats Units, així com les dificultats i els problemes que tenen els seus fills per aconseguir tirar endavant els seus estudis.
- Entendre i valorar els recursos narratius i expressius utilitzats pel director Wes Craven per mostrar la força de voluntat i l'heroisme de la protagonista de la pel·lícula, capaç de lluitar fins al final per allò que considera just.
- Apreciar les diferències que s'estableixen a la pel·lícula entre els diferents alumnes de Roberta Guaspari, considerant i valorant els principis ètics i morals de cadascun d'ells, tenint en compte les seves diferents particularitats socials i culturals i extrapolant-les, en els casos que sigui possible, a la nostra realitat més immediata.
- Aproximar-se a la figura del director nord-americà Wes Craven.

Procediments

- Comparació de la visió que ens ofereix el film sobre l'ensenyament i la situació dels barris perifèrics i humils de les grans ciutats amb la d'altres pel·lícules i llibres que estan ambientats en un context social i cultural similar, com Mentis peligrosas, analitzant-ne les principals semblances i diferències que s'hi poden establir.
- Atribució a cadascun dels personatges d'un valor simbòlic dins de la narració: hi ha algun personatge que vertebrava l'acció?, quins principis morals i de conducta defensa?, es pot parlar d'un sol protagonista?
- Anàlisi de l'estructura narrativa i temporal del film: qui i quan explica la història?, quan temps transcorre des del principi fins al final?, el director s'identifica amb algun personatge o els observa amb una certa distància?

- Estudi i comentari del paper i la importància de la música i dels estudis musicals en l'ensenyament, analitzant els mètodes que Roberta Guaspari utilitza per aconseguir uns resultats tan impressionants.
- Anàlisi de la forma del film: llum, música, decorats, vestuari, maquillatge, diàlegs i lèxic emprat i moviments de càmera, fixant-se, tant com es pugui, en tots aquests elements i fent-ne una descripció acurada.

Actituds

- Valorar la importància i la vigència de la música en la formació i el desenvolupament de la personalitat dels nens i les nenes.
- Considerar la conducta heroica i el valor simbòlic de la protagonista, Roberta Guaspari, que no es rendeix davant les adversitats i lluita per aconseguir els seus objectius.
- Valorar de manera crítica el final del film.

La música del cor

El director nord-americà Wes Craven feia temps que buscava l'oportunitat d'allunyar-se del cinema de terror, gènere del qual s'havia convertit en un veritable especialista des del seu debut en la direcció amb *La última casa a la izquierda* (1972), amb films tan populars com *Pesadilla en Elm Street* (1984), primera aparició cinematogràfica del popular assassí d'adolescents Freddy Krueger, o *Scream* (1996). L'oportunitat li va arribar amb aquest film, inspirat en el documental *Small Wonders* (dirigit per Allen Miller i Lana Miller l'any 1996), que recreava la vida de la professora i violinista Roberta Guaspari, que l'any 1993 va aconseguir omplir la prestigiosa sala del Carnegie Hall de Nova York amb un concert dels seus alumnes (acompanyats per violinistes de primera fila com Isaac Stern, Itzhak Perlman i Arnold Steninhart, entre d'altres), en un desesperat intent per evitar la supressió del curs de violí que durant més de deu anys havia estat impartint en diverses escoles del barri de Harlem (👉1). Craven, d'acord amb la mateixa Guaspari (més de cent nens que apareixen al film havien estudiat amb Guaspari en els anys anteriors, i la professora es va ocupar també de fer classes a la resta, agafats d'escoles de música locals) i també amb els responsables del documental –acreditats com a coproductors del film–, va acceptar immediatament el repte. En un primer moment el paper protagonista va recaure en la popular cantant i actriu Madonna, però aquesta va acabar abandonant el projecte poques setmanes abans de l'inici del rodatge, i el director, després de molts esforços, va aconseguir convèncer Meryl Streep perquè acceptés el paper. L'actriu nord-americana, guardonada en dos ocasions amb l'Oscar, es va abocar tant en el projecte que durant cinc hores cada dia al llarg de diversos mesos va assistir a

classes de violí, que va arribar a dominar amb increïble mestria. Amb la seva entrega i la seva energia, Streep, protagonista indiscutible de la funció, no només es converteix en Roberta Guaspari, és Roberta Guaspari, eclipsant per complet, de manera exagerada, la resta del repartiment, en què destaquen també l'actriu de color Angela Bassett, que ja havia treballat amb Craven a *Un vampiro suelto en Brooklyn*, i la cantant Gloria Estefan, en el seu primer paper en el cinema. Stefan canta també en els crèdits finals el tema que dona títol al film, *Music of the Heart*, juntament amb el grup de pop N'Synch. El film resultant és un bon exemple de la rapidesa amb què Hollywood aprofita històries reals i episodis verídics de gent normal i corrent del carrer per construir les seves ficcions, en aquest cas una producció al servei d'una causa noble i generosa: la defensa de l'escola pública i la reivindicació d'una activitat pedagògica molt positiva per al desenvolupament de les capacitats dels alumnes, encara més en una zona tan conflictiva de la ciutat de Nova York. No es tracta, però, d'una història nova i original. Molts dels temes presents al film ja havien estat tractats en diverses pel·lícules anteriors, de *Rebelión en las aulas* (James Clavell, 1967) a *Mentes peligrosas* (John N. Smith, 1995), passant fins i tot per *Sister Act* (Una monja de cuidado) (Emile Ardolino, 1992), amb les quals el film de Craven manté nombrosos punts en comú. El director, no obstant això, ha sabut portar la pel·lícula amb correcció i funcionalitat, ben recolzat en el guió de Pamela Gray, que dosifica la informació i els elements dramàtics fins a arribar a l'apoteòsica final al Carnegie Hall. El film, d'aquesta manera, respecta escrupolosament l'estructura narrativa clàssica: al començament, una exposició clara del personatge i de la seva situació; després, una sèrie de canvis que comencen a transformar la situació inicial, que deriva en una situació crítica (la possible pèrdua del lloc de treball) i desemboca en un espectacular clímax final (el concert del Carnegie Hall). Tot i tractar un tema aparentment tan allunyat dels seus interessos com a director, Craven surt en tot moment airós del repte, construint un film que emociona i commou sense recórrer als sentimentalismes fàcils ni a la cursileria, i que reflecteix el valor de la música com una disciplina que pot permetre als nens i a les nenes aconseguir tot allò que es proposin.

Un conte de fades contemporani

La principal característica del conjunt, però, és l'adopció, per part de Craven, d'un to amable i optimista que acaba convertint el film en una mena de conte de fades contemporani que reivindica l'alegria, la força de voluntat i la superació de les adversitats a través de la música, la música del cor. La història de Roberta Guaspari és la història real de la consecució d'un somni. El personatge protagonista, com reconeix el propi director al press-book del film, "té alguna cosa de bruixa, o de fada", encara que Craven afirma també que "tot en la pel·lícula és absolutament cert, va passar així, jo no m'he inventat res". La vitalitat i l'alegria, la conducta heroica de Roberta Guaspari davant les nombroses adversitats a què ha de fer front (la separació del seu marit, l'adaptació a una nova vida i a un barri humil i conflictiu, l'educació dels seus dos fills) acaben arrossegant la gent del seu voltant a lluitar per una causa justa i noble, porten els seus amics i companys, i especialment els seus alumnes, a creure en si mateixos i en les seves possibilitats per aconseguir tot allò que es proposin. Les seves ensenyances canvien per complet la vida dels seus alumnes i també la seva pròpia vida, la vida insípida i grisa que havia portat fins aleshores. La pel·lícula enfoca tots aquests fets, que, no ho oblidem, van tenir lloc realment, des de la perspectiva d'una història de superació personal i col·lectiva que aconsegueix, de manera gairebé immediata, la connexió i la identificació del públic amb la protagonista i amb la seva lluita. En l'afany per ser fidel a ella mateixa i per aconseguir els seus objectius, Guaspari arriba fins i tot a trencar les seves relacions amb Brian Sinclair (Aidan Quinn), que es mostra incapaç de donar-li la seguretat, la constància i el compromís que ella li reclama. Craven, i aquest és un dels principals retrets que es pot fer a *Música del corazón*, no jutja en cap moment la conducta, l'actitud ni els actes de Roberta Guaspari, i la converteix d'entrada en la heroïna de la història –"una Joana d'Arc de Harlem que, en lloc de morir cremada en una foguera alimentada per formularis burocràtics, utilitza el seu instrument musical per propagar melodies plenes de bons sentiments", en l'afortunada definició del crític cinematogràfic Esteve Riambau–, obviant, de manera deliberada però no del tot justificada, la construcció d'una atmosfera més realista i una major prospecció psicològica dels personatges i de les situa-

cions. Si les condicions de vida de les famílies d'immigrants negres i hispans del barri de Harlem, un dels barris més pobres i amb els índexs de delinqüència més elevats de Nova York, mai no havien estat retratades abans de manera tan superficial i esquemàtica (no n'hi ha prou amb la referència a un tiroteig en què ha mort un dels alumnes de les classes de violí), alguns dels personatges secundaris de la història –com és el cas del personatge de Gloria Estefan, que ningú sap d'on ha sortit ni com ha arribat a convertir-se en professora ajudant de Guaspari, o de l'exageradament inepte i estúpid professor de música "oficial" de l'escola– no aporten absolutament res al desenvolupament de l'acció. El to amable i l'atmosfera ideal de conte de fades, d'altra banda, tenyeixen d'ambigüitat en alguns moments una reivindicació tan justa i necessària com la de la necessitat de l'ensenyament musical per al desenvolupament i la formació de la personalitat i les aptituds dels nens i nenes. La música i els gustos musicals de la gent de color, absolutament majoritària a l'est de Harlem, barri on està ubicada l'acció, pràcticament no estan representats en el film, l'interès del qual sembla centrar-se en la pura i disciplinada música clàssica (hem de tenir present que el violí, tal i com explica el personatge interpretat per Meryl Streep al llarg del film, és un dels instruments més difícils de dominar). Aquesta ambigüitat culmina en una de les escenes més discutibles quan Guaspari arriba a la seva nova casa i, un per un, va apagant tots els radiocassetts dels obrers que hi estan treballant, escoltant la seva música, la música que porten a la sang. Els aficionats a la música clàssica i al violí, en canvi, gaudiran de valent amb l'apoteòsic concert final al Carnegie Hall, espectacular colofó per a aquest conte de fades contemporani en què els alumnes de Roberta Guaspari interpreten diverses peces amb alguns dels violinistes més reputats i prestigiosos del moment (👉2).

(👉1) Per obtenir més informació sobre els cursos de violí de Roberta Guaspari al barri de Harlem, així com també informació sobre el procés de preparació de la pel·lícula, val la pena consultar la seva pàgina web oficial, en anglès .

(👉2) La llista d'artistes convidats és llarga i suculent. Isaac Stern ha participat en més de cent gravacions de prop de seixanta compositors diferents, i ha estat president del Carnegie Hall durant més de 35 anys, que és precisament el paper que interpreta en el film. Itzhak Perlman ha rebut fins a quinze Grammys per les seves gravacions, i l'any 1993 va col·laborar amb John Williams en la banda sonora original de La lista de Schlinger (Schlinger's List, Steven Spielberg). Arnold Steinhardt, professor de violí a les Universitats de Maryland i Rutgers i al Curtis Institute of Music, va debutar com a solista als 14 anys amb la Los Angeles Philharmonic Orchestra. Mark O'Connor és membre de la Blair School of Music i de la Vanderbilt University i ha estat guardonat amb un Grammy. Michael Tree va debutar al Carnegie Hall amb vint anys i és un dels fundadors de The Guardian String Quartet. Ha tocat com a solista en diverses orquestres. Diane Monroe és violinista de jazz i professora de l'Oberlin Conservatory i del Swarthmore College, així com membre del String Trio of New York. Karen Briggs ha tocat diversos estils, realitzant multitud de concerts i gravacions. Joshua Bell va debutar als 14 anys i ha tocat en diverses orquestres; els seus últims treballs s'encaaminen cap a la fusió entre la música clàssica i el bluegrass. Charles Veal Jr., per últim, toca el violí, la viola, el piano i el saxo, i és un dels fundadors de la South Central Chamber Orchestra i del Love Choir.

Proposta d'activitats

- Estudiar i valorar la importància d'un ensenyament just, igualitari i solidari en la formació de la personalitat de les nenes i els nens, així com la importància de la música per al desenvolupament de la formació i la personalitat dels alumnes.
- Debat a classe al voltant d'alguns dels temes i de les idees presents en la pel·lícula: racisme, violència, importància de la música com a via d'escapament d'una realitat trista, conducta heroica davant les adversitats, lluita pels propis ideals, etc.
- Anàlisi dels personatges principals, destacant-ne les conviccions, les motivacions, les pors i les actituds en relació amb el desenvolupament de l'acció.
- Fer una comparació entre la pel·lícula de Wes Craven i altres textos i films relacionats amb la història que planteja el film (per exemple, sobre les dificultats de l'ensenyament als barris i zones humils de les grans ciutats), buscant les principals idees, semblances i diferències que s'hi poden establir.

Temes per al debat

- El paper i la importància d'un ensenyament públic just que respecti la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes i la seva diversitat.
- La visió que les produccions de primera fila de Hollywood ofereixen dels barris pobres i marginals de les grans ciutats i dels seus habitants.
- La música i l'ensenyament musical com a disciplina decisiva en el desenvolupament de la personalitat dels infants.

- La pel·lícula de Wes Craven presenta un personatge femení de conducta heroica i disposat a lluitar fins al final per les seves idees. Mitjançant quins procediments dramàtics i narratius el director Wes Craven aconsegueix que els espectadors s'identifiquin amb el personatge de Roberta Guaspari? Està tractat de manera realista al llarg del film? Creus que la seva fortalesa i la seva força resten credibilitat a la història, eclipsant els altres personatges? Per què?

- Música del corazón planteja temes de gran vigència en l'actualitat, com la igualtat d'oportunitats per als alumnes de l'escola pública, la violència, el racisme, la lluita fins al final contra les adversitats. El tractament que el director fa de la història i dels personatges s'ajusta a la realitat o resulta esquemàtica i superficial? Creus que algunes de les situacions reflectides a la pel·lícula es continuen produint en l'actualitat? Quina de les diferents parts del film t'ha impressionat més? T'has sentit identificat amb algunes d'elles?

- La pel·lícula de Wes Craven mostra la vida quotidiana en un barri humil d'una gran ciutat. Creus que una història d'aquestes característiques es podria haver desenvolupat en un context diferent? Les dures condicions de vida que pateixen els nens i les nenes i les adversitats a què han de fer front tenen alguna relació amb la seva voluntat d'aprendre a tocar el violí? Per què?

- Al llarg de la pel·lícula, Roberta Guaspari no es cansa de dir als seus alumnes que no deixin de fer les coses només perquè siguin difícils i que han de tocar el violí, un dels instruments més difícils de dominar, des del cor. Valora i comenta aquestes afirmacions i compara l'actitud i les idees de Roberta amb l'altre professor de música de l'escola. Creus que el paper que la pel·lícula concedeix a la música com a element fonamental en la formació de la personalitat dels nens i les nenes de l'escola és exagerat? Per què?

- Analitzant tot el que passa a la pel·lícula de principi a final, arribes a alguna conclusió? Ha canviat alguna cosa? Què ens vol explicar Wes Craven amb aquesta pel·lícula? Creus que la història podria haver acabat d'una altra manera? Penses que el final és massa optimista? Per què?

Sinopsi

Roberta Guaspari, una professora de música que ha estat abandonada pel seu marit, decideix traslladar-se a un dels barris més perillosos de Nova York, a l'est de Harlem, juntament amb els seus dos fills, Lexi i Nick. Allà s'adaptarà immediatament a la comunitat i crearà un programa d'ensenyança de violí per als més pobres del barri amb la idea de donar als nens i a les nenes una mica d'esperança, ensenyant-los que poden ser capaços d'aconseguir tot allò que es proposin. Després de deu anys d'intens treball, en què ha aconseguit l'estabilitat familiar que sempre havia buscat, Roberta ha de fer front a una dràstica retallada del pressupost de l'Ajuntament per a les classes d'art i de música, fet que provocarà la supressió de les seves classes. La solució es presenta en forma d'un concert benèfic en què Roberta i els seus alumnes intentaran reunir els millors violinistes del món i compartir amb ells diversos temes musicals.

La música del cor

El director nord-americà Wes Craven feia temps que buscava l'oportunitat d'allunyar-se del cinema de terror, gènere del qual s'havia convertit en un veritable especialista des del seu debut en la direcció amb *La última casa a la izquierda* (1972), amb films tan populars i reeixits com *Pesadilla en Elm Street* (1984) o *Scream* (id., 1996). L'oportunitat li va arribar quan els germans Weinstein, propietaris de la poderosa productora i distribuïdora Miramax, van veure el documental *Small wonders* (Allen Miller i Lana Miller, 1996), sobre la vida de la professora i violinista Roberta Guaspari, que l'any 1993 va aconseguir omplir la prestigiosa sala del Carnegie Hall de Nova York amb un concert ofert pels seus alumnes –acompanyats per violinistes de primera fila com Isaac Stern, Itzhak Perlman i Arnold Steinhardt, entre d'altres–, en un desesperat intent d'evitar la supressió del curs de violí que durant més de deu anys havia estat impartint en diverses escoles del barri de Harlem. Craven, d'acord amb la mateixa

PROGRAMA DE MÀ - SECUNDÀRIA

Títol original: Music of the Heart

Director: Wes Craven

Producció: Walter Scheuer, Allan Miller, Susan Kaplan i Marianne Maddalena (Estats Units, 1999)

Guió: Pamela Gray

Fotografia: Peter Deming

Música: Mason Daring

Disseny de producció: Bruce Alan Miller

Muntatge: Patrick Lussier i Gregg Featherman

Interpretació: Meryl Streep (Roberta Guaspari), Cloris Leachman (Assunta Guaspari), Henry Dinhofer (Lexi als cinc anys), Michael Angarano (Nick als set anys), Gloria Estefan (Isabel), Aidan Quinn (Brian Sinclair), Angela Bassett (Janet Williams), Josh Pais (Dennis Rausch), Charlie Hofheimer (Nick), Kieran Culkin (Lexi)

Durada: 119 minuts

Guaspari i també amb els responsables del documental –coproductors del film–, va acceptar immediatament el repte. En un primer moment el paper protagonista va recaure en la popular cantant i actriu Madonna, però aquesta va acabar abandonant el projecte poques setmanes abans de l'inici del rodatge, i el director, després de molts esforços, va aconseguir convèncer Meryl Streep perquè acceptés el paper. L'actriu nord-americana, guardonada en dos ocasions amb l'Oscar, es va abocar tant en el projecte que durant cinc hores cada dia al llarg de diversos mesos va assistir a classes de violí, fins a dominar l'instrument amb increïble mestria. L'actriu de color Angela Bassett, que ja havia treballat amb Craven a *Un vampiro suelto en Brooklyn*, i la cantant Gloria Estefan, en el seu primer paper en el cinema, també es van involucrar des del principi en un film al servei d'una causa noble i generosa: la defensa de l'escola pública i la reivindicació del recolzament a una activitat pedagògica molt positiva per al desenvolupament de les capacitats dels alumnes. Tot i tractar un tema aparentment tan allunyat dels seus interessos com a director, Craven surt en tot moment airos del repte, construint un film que emociona i commou sense recórrer als sentimentalismes fàcils ni a la cursileria, i que reflecteix el valor de la música com una disciplina que pot permetre als nens i a les nenes aconseguir tot allò que es proposin. *Música del corazón* acaba transcendent l'es-

quematisme d'alguns personatges i la falta de profunditat d'algunes situacions per constituir-se en una espècie de conte de fades contemporani que reivindica l'optimisme, la força de voluntat i la superació de les adversitats a través de la música, la música del cor.

El director: Wes Craven

Nascut a Cleveland, Ohio, l'any 1949, i diplomad en filosofia i literatura, va treballar com a professor d'humanitats abans d'interessar-se pel cinema. La seva amistat amb el productor i director Sean S. Cunningham li va facilitar el salt a la direcció amb el violent film de terror *La última casa a la izquierda* (1972), que marcava ja bona part de les constants i les característiques de la seva filmografia posterior. En els anys següents Craven es convertiria en un dels més reeixits i reputats directors de pel·lícules de terror dels Estats Units, amb títols elevats a la categoria de films de culte i clàssics del terror contemporani com *Pesadilla en Elm Street* (1984), primera aparició cinematogràfica del sàdic psicòpata d'adolescents Freddy Krueger, *La serpiente y el arco iris* (1987), *El sótano del miedo* (1991) i la trilogia formada per *Scream* (id., 1996), *Scream 2* (id., 1997) i *Scream 3* (id., 2000). La pel·lícula *Música del corazón* és la primera producció dramàtica de la seva carrera, i amb ella intenta desmarcar-se definitivament del cinema de terror.

Opinions del director

El canvi d'estil i de gènere

"Sempre he volgut canviar. No és que ara hagin deixat d'agradar-me les pel·lícules de terror, però la veritat és que sempre he volgut fer altres coses. Com que no sabia si tindria més oportunitats de sortir del gènere, vaig voler aprofitar aquest primer cop per allunyar-me'n tant com fos possible".

La música com a disciplina

"Si s'escolta la pel·lícula atentament, es veu que hi ha moltes parts amb música llatina. El personatge principal, en un moment determinat, diu a la mare

d'un nen que no és una qüestió de superioritat, sinó que vol ensenyar una disciplina. Ho fa mitjançant el violí, que és el que ella coneix, però l'important és que és un pas més cap a una disciplina".

Avui, 27 de novembre de 1999

Sobre Meryl Streep

"Tenia por que la meua fama com a director de pel·lícules de terror fos un impediment perquè ella volgués treballar amb mi. En un principi em va dir que no, però després li vaig escriure una carta en què li explicava la meua passió pel cinema i per la música i vaig aconseguir convèncer-la. Només Meryl Streep podia ser Roberta, és una de les millors actrius del món, tant, que no es va limitar a aprendre's el paper, sinó que va aprendre a tocar el violí amb una mestria increïble per les poques setmanes que va tenir de preparació".

El Periódico de Catalunya, 27 de novembre de 1999

Opinions de la crítica

"Meryl Streep fa de Roberta Guaspari, una heroïna de la pantalla, una Joana d'Arc de Harlem, que, en lloc de morir cremada en una foguera alimentada per formularis burocràtics, utilitza el seu instrument musical per propagar melodies plenes de bons sentiments".

Esteve Riambau, *Avui*, 21 de desembre de 1999

"Amb intervencions dels violinistes Itzhak Perlman i Isaac Stern –que fins i tot té frases en el guió–, el film aconsegueix emocionar, sense buscar el sentimentalisme, i ofereix un veritable recital interpretatiu de Meryl Streep".

Lluís Bonet Mojica, *La Vanguardia*, 22 de desembre de 1999

"L'actriu es troba en el seu element: personatge depressiu, superació personal, conducta heroica davant les adversitats, rerefons socials, gotes de comèdia sofisticada i to lacrimogen assegurat".

Quim Casas, *El Periódico de Catalunya*, 19 de desembre de 1999

Filmografia de Wes Craven

La última casa a la izquierda (1972); *Las colinas tienen ojos* (1977); *Las dos caras de Julia* (1978); *Bendición mortal* (1981); *La cosa del pantano* (1982); *Las colinas tienen ojos, parte 2* (1984); *Pesadilla en Elm Street* (1984); *Amiga mortal* (1986); *La serpiente y el arco iris* (1987); *Shocker, 100.000 voltios de terror* (1989); *El sótano del miedo* (1991); *La nueva pesadilla de Wes Craven* (1994); *Un vampiro suelto en Brooklyn* (1995); *Scream* (1996); *Scream 2* (1997); *Música del corazón* (1999); *Scream 3* (2000).